

Nr 41.

Ankom till riksdagens kansli den 28 maj 1920 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om återställande i vissa fall av rätt till patent m. m.

Närvarande: herrar Åkerman, Rogberg, Alexanderson, Walles, Berglund, Hansén, Lindley, Hederstierna, Carlsson i Karlshamn, Johanson i Gäre, Söderberg, Carlsson i Solberga och Billqvist.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Genom en den 30 april 1920 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition nr 421, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda utdrag av i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

Lag

om återställande i vissa fall av rätt till patent m. m.

Härigenom förordnas som följer:

Återupptagande av förfallen eller avslagen ansökan om patent.

1 §.

Har ansökan om patent genom beslut, som vunnit laga kraft, av patentmyndigheten förklarats förfallen eller avslagits efter underlåtenhet av sökanden
Bihang till riksdagens protokoll 1920. 9 saml. 1 avd. 30 häft. (Nr 41.) 1

att besvara anmärkning, som av patentmyndigheten framställts mot ansökningen, eller invändning, som jämlikt 7 § förordningen angående patent gjorts mot densamma, och utgick den tid, inom vilken sökanden enligt patentmyndighetens föreläggande skolat besvara anmärkningen eller invändningen, efter den 31 juli 1914 men före den 1 juli 1920, äge sökanden eller hans rättsinnehavare att få ärendet återupptaget till behandling, varvid patentansökningen, med iakttagande av vad i 9 § sagda förordning finnes stadgat, fortfarande skall anses gjord å den ursprungliga ansökningstiden.

2 §.

Ansökan om återupptagande av patentärende skall göras skriftligen hos patentmyndigheten före den 1 januari 1921 eller, därest patentansökningen förklarats förfallen eller avslagits först efter den 30 juni 1920, inom sex kalendermånader från beslutets dag.

Göres ansökningen av annan än den förutvarande patentsökanden, skall rättighetens övergång till den förstnämnde styrkas.

Är sökanden ej boende inom riket, och har ansökningen icke gjorts genom här i riket bosatt ombud, för vilket fullmakt att i allt vad patentet angår för sökanden svara redan tidigare tillställts patentmyndigheten, skall dylik fullmakt fogas vid ansökningen.

3 §.

Då patentärende återupptages, skall skriftlig underrättelse därom hållas sökanden tillhanda eller, om fullständig adress uppgivits, med posten till honom översändas; och förelägge patentmyndigheten därvid sökanden, i händelse anmärkning eller invändning, varom i 1 § sägs, ej redan i sammanhang med ansökningen om ärendets återupptagande eller eljest besvarats, ny tid härför.

4 §.

Finner patentmyndigheten inkommen ansökan ej kunna jämlikt 1 och 2 §§ bifallas, skall underrättelse om beslutet med angivande av skälet därför delgivas sökanden på enahanda sätt, som i 3 § stadgas för där avsett fall.

Är sökanden missnöjd med beslutet, äge han vid talans förlust att innan klockan tolv å sextionde dagen från beslutets dag däröver hos Konungen anföra besvär.

5 §.

Patent, som meddelats på grund av återupptagen patentansökan, vare ej gällande mot någon, som, efter det ansökningen tidigare förklarats förfallen eller avslagits men innan begäran framställts om ärendets återupptagande, varit i utövning av den patenterade uppfinningen inom riket eller för sådan utövning där vidtagit väsentliga åtgärder.

Återupplivande av förfallet patent.

6 §.

Har under tiden från och med den 1 augusti 1914 till och med den 30 juni 1920 patent förfallit på grund av uraktlåtenhet att under sagda tid för detsamma erlägga sådan förhöjd årsavgift, som omförmäles i 11 § förordningen angående patent, äge den förutvarande patenthavaren eller hans rättsinnehavare att, såframt den ursprungliga giltighetstiden för patentet ännu icke gått till ända, få patentet åter satt i gällande kraft.

Lag samma vare i fråga om tilläggspatent, som under nämnda tid förfallit på grund av underlåtenhet att för huvudpatentet erlägga dylik avgift; dock att tilläggspatent icke må återupplivas, utan att sådan åtgärd vidtagits med huvudpatentet.

7 §.

Ansökan om återupplivande av patent skall göras skriftligen hos patentmyndigheten före den 1 januari 1921.

Där ej fråga är allenast om återupplivande av tilläggspatent, bifoge sökanden den eller de icke förut guldna förhöjda årsavgifter, som, därest patentet fortfarande varit gällande, senast skolat erläggas å dagen för ansökningens framställande eller dessförinnan.

Göres ansökningen av annan än den förutvarande patenthavaren, skall sökanden styrka, att han är dennes rättsinnehavare.

Är sökanden ej boende inom riket, och har ansökningen icke gjorts genom här i riket bosatt ombud, för vilket fullmakt att i allt vad patentet angår för sökanden svara redan tidigare tillställts patentmyndigheten, skall dylik fullmakt fogas vid ansökningen.

8 §.

Då patent återupplivas, skall underrättelse därom delgivas sökanden på enahanda sätt, som i 3 § stadgas för där avsett fall.

Därjämte låte patentmyndigheten om beslutet göra anteckning i patentregistret och införa kungörelse i allmänna tidningarna.

9 §.

Finner patentmyndigheten inkommen ansökan ej kunna jämlikt 6 och 7 §§ bifallas, vare lag, som i 4 § sägs.

Har ansökan genom lagakraftäggande beslut förklarats icke kunna bifallas, äge sökanden återfå enligt 7 § inbetald avgift.

10 §.

Beträffande varaktigheten av återupplivat patent samt skyldigheten att för detsamma erlägga årsavgifter utöver vad i 7 § sägs skall så anses, som hade patentet varit gällande utan avbrott.

Patentär, för vilket avgift icke skolat erläggas enligt 7 § och som börjat före patentets återupplivande eller inom tre kalendermånader därefter, skall, så-

vitt angår erläggande av den å sagda år belöpande avgift, anses börja först vid utgången av sistnämnda tid; dock att för patentår, som eljest skolat börja å dagen för ansökningens framställande eller dessförinnan, avgift skall, även om densamma inbetalas före patentårets början, sådan denna nu blivit bestämd, utgå med den i 11 § förordningen angående patent stadgade förhöjning.

11 §.

Återupplivat patent vare icke gällande mot någon, som, efter det patentet förfallit men innan ansökan gjorts om detsamma återupplivande, varit i utövning av den patenterade uppfinningen inom riket eller för sådan utövning där vidtagit väsentliga åtgärder.

Underlåten utövning av patenterad uppfinning.

12 §.

Vid bedömande av talan, som efter ikraftträdandet av denna lag anhängig-göres enligt 15 § förordningen angående patent, skall tiden från och med den 1 augusti 1914 till och med den 30 juni 1920 icke till någon del medräknas i den uti nämnda § omförmälda tid av tre år.

Allmänna bestämmelser.

13 §.

Vad här ovan stadgats skall äga tillämpning i fråga om patentansökan, som gjorts av svensk medborgare, och patent, som innehaves eller, då detsamma förföll, innehades av svensk medborgare.

Under förutsättning av ömsesidighet må Konungen förordna, att samma bestämmelser helt eller delvis skola gälla även till förmån för medborgare i främmande stat; och äge Konungen därvid, om särskilda omständigheter därtill för-anleda, att för medborgare i sådan stat utsträcka de i 2 och 7 §§ fastställda an-sökningstiderna med högst sex kalendermånader.

Med medborgare i viss stat förstås i denna § jämväl den, som, utan att innehava medborgarskap i sagda stat, där är fast bosatt eller äger ett verk-ligt och icke pro forma drivet industri- eller handelsetablissemment.

14 §.

De närmare föreskrifter, som erfordras för tillämpning av denna lag, med-delas av Konungen.

Denna lag skall träda i kraft den 1 juli 1920.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för ifrågavarande förslag, får utskottet hänvisa till propositionen.

I samband med denna proposition har utskottet till behandling förehått motionen nr 455 i andra kammaren av herrar Lindman, Röing, Vennersten och Sommelius, vari hemställes, att riksdagen måtte antaga det i förevarande proposition framlagda lagförslaget efter införande däri av vissa av motionärerna angivna ändringar avseende förlängning av patenttiden.

I fråga om innehållet av berörda ändringsförslag samt de skäl motionärerna anfört till stöd för sin hemställan hänvisar utskottet till motionen.

Syftet med ifrågavarande lagstiftning är att mildra de rättsförluster och olägenheter på patentväsendets område, som blivit en följd av världskriget. Det första initiativet till åtgärder i berörda hänseende togs av internationella byrån i Bern till skydd för den industriella äganderätten — centralorgan för den mellan Sverige och de flesta andra kulturstaterna bestående s. k. patentunionen — som i en cirkulärskrivelse den 15 oktober 1919 på skäl, vartill utskottet hänvisar (s. 6—8 i prop.), ifrågasatte ett såvitt möjligt likformigt ordnande inom unionsländerna av hithörande, genom kriget rubbade förhållanden. Byrån hade dessutom utarbetat ett särskilt förslag till avtal, avsett att läggas till grund för lagstiftningen i unionsländerna.

De frågor, varom Bernbyråns avtalsförslag innehåller föreskrifter, äro följande: 1) prioritetsfristens förlängning, 2) återupptagande av förfallna eller avslagna patentansökningar, 3) återupplivande av patent, som förfallit på grund av underlåtenhet att erlägga årsavgifter, och 4) anstånd med den obligatoriska utövningen av patenterade uppfinningar.

Det nu av Kungl. Maj:t framlagda lagförslaget innehåller bestämmelser beträffande de frågor, som omförmälas under 2), 3) och 4) här ovan. Några bestämmelser angående förlängning av prioritetsfristen, varom jämväl föreskrifter meddelats i Bernbyråns avtalsförslag, hava däremot ej föreslagits. Anledningen härtill är, att berörda fråga redan reglerats genom lagen den 25 april 1919 samt de i anslutning därtill utfärdade kungörelserna den 19 december nämnda år och den 16 januari 1920. (Se prop. s. 20.)

I fråga om innehållet av de särskilda bestämmelserna i föreliggande lagförslag har utskottet ej haft någon erinran att göra.

I den av herr Lindman m. fl. väckta motionen framhålles, att man Herr Lind-
i flera länder medgivit förlängning av giltighetstiden för patent, som be- mans m. fl.
motion.

stått under världskriget, men att någon motsvarande åtgärd ej av Kungl. Maj:t föreslagits. Önskningsar i sådant avseende hade emellertid framförts av svenska föreningen för industriellt rättsskydd, svenska uppfinnareföreningen och svenska patentombuds-föreningen ävensom av kommerskollegium. Därvid hade man i främsta rummet haft för ögonen svenskars intressen i utlandet; ett medgivande av förlängd patenttid i Sverige vore en åtgärd ägnad att enligt reciprocitetsgrundsatsen tillförsäkra svenska innehavare av patent i åtminstone vissa främmande länder möjlighet att få dessas giltighetstid utsträckt. Då obestriddigt vore, att svenska innehavare av patent i utlandet varit av världskriget i stor omfattning hindrade att där utöva sina patenterade uppfinningar, funne motionärerna nämnda synpunkt vara värd stort beaktande.

Patent- och
registrerings-
verket.

Patent- och registreringsverket, som den 14 februari 1920 med anledning av Bernbyråns cirkulärskrivelse hos Kungl. Maj:t gjort framställning om ävägbringande av lagbestämmelser angående återställande i vissa fall av rätt till patent m. m., yttrar beträffande frågan om förlängning av patenttiden huvudsakligen följande: Obestriddigt skulle ett visst berättigat intresse tillgodoses genom möjligheten att erhålla förlängning av patentens giltighetstid. Många patenthavare hade under kriget ej kunnat utnyttja sina patent till följd av krigstjänst, eller emedan deras verksamhet måst inriktas på krigsindustri, eller av brist på råmateriel eller arbetskrafter. Härvid kunde dock invändas, att även andra industriidkare lidit förlust genom kriget, utan att ersättning beretts dem från det allmännas sida. En utsträckning av patenttiden för alla patent syntes ämbetsverket möta synnerligen stora betänkligheter på grund av den rättsosäkerhet inom industrien, som därigenom komme att skapas. Skulle åter en utsträckning av patenttiden medgivas efter prövning från fall till fall, huruvida och i vad mån en ansökan om förlängning grundade sig på förhållanden, som förorsakats av kriget, bleve visserligen nämnda rättsosäkerhet mindre, men vore ändock att förvänta ett synnerligen stort antal sådana ansökningar, för vilkas bedömande komme att fordras ett omfattande bevismaterial, och vilkas rättvisa behandling komme att kräva en vidlyftig utredning och i många fall draga lång tid. Ämbetsverket hyste den uppfattningen, att en förlängning av giltighetstiden för patent icke vore förenlig med svensk industris intressen och ansåge sig ej böra göra framställning om utfärdande av lagbestämmelser i berörda riktning.

Utlåtanden.

Denna uppfattning delas emellertid icke av de korporationer, som yttrat sig över patent- och registreringsverkets skrivelse, och ej heller av kommerskollegium.

Svenska föreningen för industriellt rättsskydd anför genom sin styrelse i huvudsak följande: Man hade att räkna med att i förevarande avseende i skilda länder komme att förefinnas olikartade föreskrifter, genom vilka förmåner av ifrågavarande slag bereddades vederbörande i olika omfattning. Givetvis vore det för svenska uppfinnare och patenthavare synnerligen angeläget, att de i utlandet kunde i största möjliga utsträckning komma i åtnjutande av dylika förmåner. Men då i allmänhet reciprocitet torde komma att fordras, kunde med fog ifrågasättas, om de medgivanden, det föreliggande förslaget innebure, ur denna synpunkt vore tillräckliga. Styrelsen förbisåge naturligtvis icke, att alla medgivanden i den riktning, varom fråga vore, åtminstone teoretiskt kunde sägas inkräkta på allmänhetens rätt och hindra industriens handlingsfrihet. Men något verkligt men torde den inhemska industrien icke lida, om man ej blott beredde möjlighet att få förfallna patent åter sätta i kraft utan även gäve patenthavare, vilkas patent ägt bestånd under tiden för världskriget, då i allmänhet möjligheten att utnyttja uppfinningar varit mindre än under normala förhållanden, en compensation i förlängd skyddstid. Med kännedom om att i England, utan villkor av reciprocitet, påtenttiden såväl för hadanefter meddelade som för redan bestående patent förlängts med två år, kunde styrelsen icke finna några betänkligheter mot att med den begränsning, som fordran på reciprocitet innebure, en sådan förlängning medgäves för patent, som varit gällande under världskriget. Genom en sådan åtgärd skulle svenskar tillförsäkras möjlighet att i flera främmande länder, där fordran på reciprocitet i sådant avseende vore uppställd, komma i åtnjutande av motsvarande förmån, och detta förhållande syntes styrelsen vara värt stort beaktande. Styrelsen hade ej kunnat undgå att finna en viss ojämnhet i den förmån, möjligheten till återupplivande av förfallna patent, utan förlängning av skyddstiden, enligt förslaget innebure, i det förmånen beträffande yngre patent bleve långt större än med avseende å patent, som efter återupplivandet hade endast en kort tid kvar av den femtonåriga patenttiden, detta särskilt i betraktande av skyldigheten att erlagga avgift även för tiden före återupplivandet.

Svenska uppfinnarföreningen förklarar sig vilja förorda, att den ifrågasatta lagen upptog ett stadgande, enligt vilket i ett patents skyddstid ej skulle inräknas den tid, krigstillståndet varit rådande, i den mån den infölle efter patentets sökande; stadgandet borde dock för utlänningar komma i tillämplighet endast under förutsättning av full reciprocitet.

Svenska patentombudsforeningen anför bland annat:

Gentemot patent- och registreringsverkets uppfattning angående frågan om utsträckning av patentens giltighetstid hade föreningen en avvi-

kande åsikt. Föreningen ansåge nämligen, att det vore med den svenska industriens intresse förenligt, att en förlängning av patentens giltighetstid erhöles. Detta gällde naturligtvis endast sådana industriidkare, vilkas tillverkningar vore skyddade genom patent. Att även andra industriidkare lidit förlust under kriget, syntes föreningen ej höra till saken, då de föreslagna lagbestämmelserna endast berörde patentskydd, på vilket dessa industriidkare i varje fall icke hade anspråk. Det syntes föreningen påtagligt, att patentägande industriidkare varit mer eller mindre hindrade av krigstillståndet att till fullo utnyttja sina patenträttigheter, och det torde därför få anses rättvist, att de åtminstone till någon del finge igen vad de därigenom förlorat.

Särskilt för sådana industriidkare, som arbetade på export till utlandet och som hade sin exploatering där skyddad genom patent, torde det vara av berättigat intresse, att bestämmelser om förlängning av patenttiden i Sverige infördes, ty därigenom skulle möjligheten för sådana patenthavare att komma i åtnjutande av en utsträckning även av deras utländska patents giltighetstid högst väsentligt ökas. Det finnes nämligen redan nu anledning att antaga, att även i de länder, där fordran på ömsesidighet icke vore uttryckligen uttalad, den största hänsyn komme att vid behandlingen av frågan om förlängning av ett patent, tillhörigt en utländsk undersåte, tagas till det förhållandet, huruvida motsvarande förmåner medgäves landets undersåtar. Medgåve den svenska lagen icke förmånen av förlängning av patenttiden åt utländska patenthavare, så torde svenska patenthavare i utlandet med mycket få undantag också bliva uteslutna från densamma. Detta vore för svenska patenthavare i utlandet en utomordentligt stor nackdel, ty i regel hade för dem en stor del av den tid, krigstillstånd varit rådande, gått förlorad, så att den tid, under vilken de bort kunna draga nytta av sina patent, väsentligt förkortats.

Föreningen ville därför uttala önskvärdheten av att i den här ifrågasvarande lagen intoges bestämmelser även angående förlängning av patents giltighetstid.

Att en prövning från fall till fall, huruvida en ansökning om förlängning verkligen grundade sig på av kriget förorsakade förhållanden, skulle fordra en synnerligen vidlyftig utredning, syntes föreningen uppenbart, och ansåge föreningen därför, att en sådan prövning icke borde ifrågakomma. Däremot syntes det engelska systemet med en automatisk förlängning av två år vara synnerligen tilltalande, då därvid patent- och registreringsverket icke behövde särskilt behandla de ifrågakommande fallen. Den i England bestämda tiden av endast två år syntes föreningen vara en med rättvisa överensstämmande tid, då det väl endast i undantagsfall kunde

förutsättas, att en patenthavare under hela krigstillståndet varit helt och hållet urståndsatt att exploatera sitt patent.

Kommerskollegium anför i sitt utlåtande:

I fråga om utsträckning av patentens giltighetstid torde det få be-
tecknas såsom ett viktigt industriellt intresse, icke blott att inhemsk ägare
av svenskt patent bereddades tillfälle till förlängt skydd för detsamma, utan
även att sådant skydd kunde erbjudas utländsk innehavare av svenskt pa-
tent, under förutsättning att reciprok behandling i dennes hemland komme
svensk patenthavare till del. Man torde nämligen icke kunna bortse från
det förhållandet att, om i vårt land patenttiden icke utsträcktes, därigenom
visserligen svensk industri erhöle möjlighet att tidigare utan licens an-
vända vissa patenterade förfaringssätt, men att samtidigt svenska inne-
havare av utländska patent förlorade ett säkerligen oundgängligt stöd för
krav på förlängning av sina patent i sådana länder, som möjliggjort för-
längning av patentskyddet.

Kollegium förbisåge icke svårigheten att lämna ett allmänt med-
givande av patenttidens förlängning, omfattande såväl gällande som genom
patenttidens utgång under kristiden förfallna ävensom enligt nu föreslagna
regler återupplivade patent.

Emellertid torde — yttrar kollegium vidare — de genom patent-
tidens utgång normalt förfallna patenten kunna med fog lämnas å sido
vid ett medgivande av fortsatt patentskydd. Dessa äldre patent, vilka
upprätthållits ända till slutet av skyddstiden, vore relativt fåtaliga och
torde huvudsakligen representera verkligt värdefulla uppfinningar, vilka
framgångsrikt tillämpats under en följd av år och sålunda lämnat sina
ägare huvudparten av vinsten redan före kristiden. Utnyttjandet av yngre
patent torde däremot i många fall blivit väsentligt hindrat under världs-
kriget, i det att antingen åtgärderna för deras exploatering måst ställas
på framtiden eller ock redan träffade uppgörelser om industriell tillämp-
ning eller påbörjad sådan helt eller delvis icke kunnat fullföljas. De
onormala förhållanden, som rått under kristiden, hade säkerligen i vida
större utsträckning minskat värdet av yngre patent än av äldre.

En kompensation för dylika förluster kunde naturligen icke lämnas
på ett sätt, som innebure full rättvisa åt alla patenthavare. Icke ens genom
en prövning från fall till fall, om en sådan undersökning över huvud taget
vore praktiskt genomförbar, skulle väl säkerhet för en fullt riktig bedöm-
ning vinnas.

Det torde således — fortsätter kollegium — av flera skäl vara lämp-
ligt att inskränka sig till en enhetlig åtgärd, som utan att göra anspråk
på ett fullständigt tillgodoseende av alla rättvisans krav likväl praktiskt

löste frågan beträffande de intressen, som mest lidit intrång, det ville säga de med innehav av yngre patent förbundna, och samtidigt bildade en tillfyllestgörande utgångspunkt för reciprocitetskrav från svensk sida gentemot utlandet.

Kollegium trodde sig hava funnit en sådan utväg i ett medgivande av med två år generell förlängd giltighetstid *dels* för alla vid viss tidpunkt, förslagsvis den 1 april 1920, gällande svenska patent, *dels* för sådana svenska patent, som återupplivats enligt de ifrågasatta reglerna.

Föredragande departementschefen anför i frågan följande:

Departementschefen.

»I likhet med patent- och registreringsverket anser jag förevarande lagstiftning nu böra begränsas till de frågor, som av bernbyrån upptagits. Jag underkänner ej vikten av de skäl, som de hörda korporationerna och kommerskollegium anført till förmån för en tillfällig förlängning av patenttiden. Men förhållandena i vårt land äro dock annorlunda än i de krigförande stater, som vidtagit åtgärder i här berörda syfte. Av neutrala länder har blott Danmark förlängt patenttiden och endast på det sätt att efter prövning i varje särskilt fall utsträckning av tiden må beviljas, ett system som icke förordats i något av de avgivna yttrandena. Farhågan för att svenska innehavare av utländska patent icke skulle komma i åtnjutande av utomlands stadgad utsträckning av patenttiden, därest ej motsvarande medgivande gäves åt utländska innehavare av svenska patent, synes ock vara överdriven. Någon sträng reciprocitetsgrundsats torde ej skäligen kunna tillämpas i detta fall, eftersom krigstillståndet haft helt annan verkan med avseende å utövande av uppfinning i krigförande land än i neutralt land. Hittills torde ej heller en dylik grundsats hava generellt hävdats. På grund av det sålunda anförda finner jag mig icke för närvarande kunna förorda någon lagstiftning i förevarande punkt.»

Utskottet.

Motionärernas yrkande på patenttidens förlängning grundar sig huvudsakligen på det skäl, att svenska innehavare av utländska patent eljest skulle löpa risk att ej komma i åtnjutande av samma förmån i främmande stater med sådan lagstiftning. I likhet med föredragande departementschefen anser utskottet farhågan härför överdriven. Bestämmelser om patenttidens förlängning hava — såsom av den vid propositionen fogade översikten över utländsk lagstiftning i förevarande ämne framgår — givits allenast i Frankrike, Belgien, England och Danmark. Att förhållandena i de tre förstnämnda, krigförande staterna ställa sig väsentligen annorlunda än hos oss, synes utskottet uppenbart, och torde det redan på grund härav näppeligen vara att befara, att kravet på reciprocitet kommer att från dessa länders sida med stränghet tillämpas. Därtill kommer emellertid, att i England, där förlängningen av patenttiden skett

generellt och således icke är beroende på ansökan, krav på reciprocitet ej uppställts, samt att ej heller i Frankrike, där en prövning från fall till fall äger rum, någon uttrycklig fordran på reciprocitet framställts. Av de i kriget neutrala länderna har Danmark förlängt patenttiden; samtliga övriga neutrala länder hava åtminstone hittills ansett en sådan åtgärd ej erforderlig, och den i Danmark medgivna förlängningen är beroende på prövning från fall till fall. Då nu enligt motionärernas förslag patenttiden skulle undergå en generell förlängning, skulle resultatet bliva, att medan en dansk medborgare komme i åtnjutande av en dylik generell förlängning, en svensk undersåte blott skulle kunna erhålla förlängning av sina danska patent efter en kanske ofta omständlig och till sin utgång tvivelaktig procedur. Ett sådant förhållande torde näppeligen vara väl överensstämmande med vare sig den av motionärerna åberopade reciprocitetsgrundsatsen eller den svenska industriens intressen.

Vid övervägande av en fråga av förevarande beskaffenhet gäller det att avgöra, vilket intresse bör väga tyngst, uppfinnarens och hans rättshavares att fullt ut få åtnjuta frukterna av uppfinningen eller industriens att få tillgodogöra sig fördelarna av densamma. Det är tydligt, att under världskriget hava i stort sett båda dessa intressen i mer eller mindre mån blivit lidande. Att träffa ett avgörande, som även i de särskilda fallen under alla förhållanden bliver rättvist, torde vara hart när ogörligt. Det är ock att märka, att patenttiden i vårt land är utsträckt till 15 år, och om då patenthavaren under en tredjedel av denna tid icke kunnat fullt begagna sig av patentet, torde dock denna olägenhet få anses vara mindre än alla de olägenheter av såväl ena som andra slaget, som under samma tid drabbat industrien. Utskottet håller därför före, att tillräckliga skäl för att företaga en lagändring och sålunda med en ny lagstiftning ingripa på ett område, där förhållandena redan äro lagligen reglerade, icke föreligga. Det är härjämte att märka, att ej heller Bernbyrån i sitt ovanberörda avtalsförslag föreslagit några bestämmelser i förevarande avseende. Därtill kommer, att patent- och registreringsverket, som torde hava särskilt goda förutsättningar att allsidigt bedöma frågan, huruvida en förlängning av patenttiden kan anses önskvärd, nekande besvarat nämnda spörsmål.

Skulle det visa sig, att i flera utländska stater bestämmelser meddelas om patenttidens förlängning och därvid fordran uppställs på reciprocitet, eller skulle erfarenheten giva vid handen, att eljest bristen på svenska lagstadganden i detta hänseende medför svårigheter för svenska innehavare av patent i utlandet att där vinna sådan förmån, lärer Kungl. Maj:t ej underlåta att vidtaga åtgärder till avhjälpande av ett sådant missförhållande.

På grund av vad sålunde anförts hemställer utskottet,

att ifrågakvarande proposition måtte av riksdagen
bifallas;

att den av herr Lindman m. fl. väckta motionen
icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 28 maj 1920.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.
